

Försvarets *Infoblad sommaren 2015* Personaltjänstförbund

FPF:s jubileum firades i samband med årsstämman i Uppsala. Informationsdirektör Erik Lagersten överlämnade Försvarmaktens minnesgåva till FPF:s ordförande Lars Olsson.

Foto: Magnus Berglund

FPF 60 år firades med stämman och utbildning

**Ta av dig
skorna!**

Sidan 3

**På uppdrag
i Norge**

Sidan 13

Försvarets Personaltjänst- förbund

Expedition

Stockholm: bemannat tis kl 9–13

Halmstad: bemannat dagligen

Hemsida

www.fpf.a.se

Telefon

0733-14 92 13

Då expeditionen är stängd
finns telefonsvarare

E-post

fpf.exp@telia.com

Postadress

Box 27078, 102 51 Stockholm

Besöksadress

Östhammarsgatan 70
115 20 Stockholm

Informationsbladet

utsänds till
förbundets medlemmar,
Försvarsmaktens staber,
förband och skolor, frivillig-
organisationer med flera.
För signerade artiklar
svarar författarna.

Redaktör

Eleonore Tham

Manusstopp

15 april och 1 oktober

Grafisk produktion

www.utblickmedia.se

Tryck: Fototryck AB
Halmstad 2015

Ordföranden har ordet

Iår firar Försvarets Personaltjänstförbund 60 år. Det var alltså 1955 som FPF bildades. Detta firade vi i samband med vår stämma som avhölls i Uppsala. Se separat artikel.

Under dessa år har det hänt mycket och förändringar har varit många och stora. I dagens läge sker förändringar snabbt. Försvarsmakten ställer höga krav på att vi anpassar oss efter de nya kraven.

Det gäller att hela tiden hänga med i förändringarnas tider. Detta gäller hur våra utbildningar ska ske och vilken inriktning som ska gälla. Försvarsmaktens värdegrund är ett ledord.

Våra instruktörer har fått genomgå fortbildningskurser och innehållet i våra kurser har förändrats för att passa in på de krav som ställs på den personal som ska ingå i Hemvärnets bataljonsstab.

Glädjande nog har våra kurser varit i stort sett fulltecknade. Utvärderingarna har efter varje kurs varit mycket positiva. Det visar att utbildningen har varit tidsanpassad och att våra instruktörer varit drivande. Bra jobbat!

Året inleddes som vanligt med att vi var tillsammans med samtliga 18 avtalsskrivande organisationer på den så kallade Dialogen i januari. Det är Försvarsmaktens uppstartsmöte där vi får presentera våra kursplaner kopplat till kalkylerat ekonomiskt utfall. Det gäller inte enbart innevarande år utan ytterligare tre år framåt.

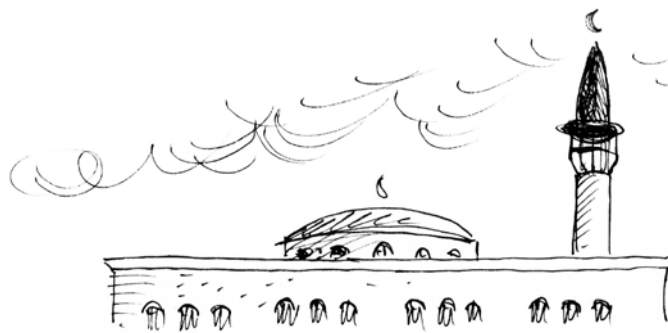
När sedan det slutliga beslutet kommer från Försvarsmakten kan man utläsa vilka kurser som ska genomföras och till vilken kostnad. Årets beslut godkände vårt inskickade krav, både när det gäller antalet kurser och det ekonomiska utfallet.

Däremot har man dragit ner vårt organisationsstöd med ca 60% mot föregående år. Detta innebär att föreningarna kommer att få betydligt mindre pengar för att arrangera sina egna medlemsaktiviteter.

Detta tycker jag är mycket tråkigt då det är viktigt att våra föreningsmedlemmar ska få del av vad som händer inom vårt område samt få försvarsupplysning.

Fortsättning på nästa sida

Ta av dig skorna!

FPFÖ besöker Stockholms moské som ligger precis vid Medborgarplatsen på Södermalm. En vacker byggnad som tidigare varit elverk. Elverket, som kallades Katarinastationen, invigdes 1903. Sedan i maj 2000 är elverket moské och samlingsplats för många av Stockholms muslimer – både som gudstjänstplats, mötesplats, en plats för undervisning och för studiebesök!

Innanför den stora vackert snidade trädörren möts vi av en vänlig man som sitter i receptionen.

– Välkomna, säger han och ler.

På en skylt står det att vi ska ta av oss skorna och ställa dem i hyllan. Mannen vid receptionen berättar att det strax är bön och att vi gärna får vara med och sitta längst bak i salen. Kvinnorna i sällskapet blir ombudda att låna en hijab för att täcka håret. Plötsligt ljuder böneutroparens "Allahu akbar". Vi smyger in i den stora bönesalen. Salen fylls snabbt med män som kommer inskyndande från gatan – en del barfota – de faller på knä med pannan mot de mjuka mattorna. Imamen leder bönen på arabiska. Det hela är över på några minuter och bönen övergår i en sorts predikan – vi får senare förklarar för oss att det idag handlar om förberedelse för fastan som snart börjar.

Imam Mahmoud Khalfi kommer fram till vår grupp – en man med varma, vänliga ögon. Mahmoud är imam och direktör vid Stockholms moské. Han tar oss med på en vandring i moskén. Han visar de tre viktigaste pilgrimsmålen för en muslim: Mecka, Medina och Jerusalem. Vi vandrar vidare i moskén och ham-

nar till slut i ett konferensrum med ett bord uppdukat med smörgåstårter, hembakat bröd, prinsesstårter, choklad, nötter, frukt, vatten och juice. Alla i gruppen blir glatt förvånade av den enorma generositet som visas oss. Mahmoud utbrister – ni ska vara välkomna som till ett hem! Medan vi äter berättar Mahmoud om islam. På mindre än två timmar har han hunnit berätta både övergripande om islam, gått igenom om hur en muslimsk begravning går till och låtit oss ställa frågor. Vi avslutar vårt studiebesök i kupolen som har en fantastisk utsikt över Medborgarplatsen.

Mahmoud berättar att han har ett förflutet som officer i den tunisiska armén. Han plirar med sina vackra ögon mot oss och frågar:

– Varför har inte Försvarsmakten anställt en imam för de muslimska soldaterna? Jag tror det skulle inge trygghet och vara bra för Försvarsmakten om det blev så!

På väg på tåget till Uppsala så tänker jag ... ja varför inte?

Johanna Holmlund Lautmann
Ordförande FPFÖ

Fortsättning från förra sidan

Uppdraget vi har från Försvarsmakten är att rekrytera personal till våra 40 hemvärnsbataljoner.

Dessa personer ska sedan utbildas för att kunna vara funktionsdugliga stabsmedlemmar. Vi behöver även rekrytera medlemmar till våra föreningar och där har vi alla ett ansvar att försöka informera och entusias-

mera vänner och bekanta att gå med i Försvarets Personaltjänstförbund. Det viktiga är att vi alla drar åt samma håll för att vi ska kunna fortsätta att vara en tillgång för Försvarsmakten. Detta poängterar gärna både ÖB och många av de politiker som vi träffar i olika sammanhang.

Trots det dystra ekonomiska läget har vi hopp om att kunna förhandla fram ytterligare lite medel för att vi

ska kunna genomföra åtminstone några föreningskvällar i höst.

Med dessa rader vill jag önska alla våra medlemmar en riktigt skön sommar och när en stilla förhoppning om att Försvarsmakten är lyhörd för våra önskemål.

Lars Olsson
Förbundsordförande

Så var det då...

Benkt Ekstrand i Ystad rekryterades som medlem till Försvarets Personaltjänstförening i södra Sverige på 1970-talet. Här får ni läsa hur det var då.

År 1970 såg jag en annons i pressen att man sökte en PERSONALVÅRDSKONSULENT till P 7 med tjänstgöring i Ystad och på Revingehed. Jag visste att socialchefen och stadsfullmäktiges ordförande Eric Anderson i Ystad hade skött detta arbete på deltid tidigare. Så var inte fallet nu utan den förste heltidsanställda konsulenten Hans Ginér hade slutat för att bli personalchef i Emmaboda.

Titulaturen var varierande från personalvårdskonsulent, PV-konsulent, Konsulent och Personalkonsulent. Jag anammade den senare titeln. Befattningen tillhörde Försvarstabens Personalvårdsbyrå i Stockholm, som var anställningsmyndighet för mig. Chef för den myndigheten var den välkände Urban Rosenblad.

Jag var på anställningsintervju hos regementschefen Gösta Hökmark och stabschefen Gustaf Hultström. Två mycket trevliga herrar, inte minst den sistnämnde, som det gick många historier om. På den tiden var stabschefen också personalchef på regementet. Jag fick jobbet och slutade som socialassistent i Tomelilla. I Ystads Allehanda stod bl a att den 24-årige mittfältaren i Köpingsbro IF får nu tackla andra frågor.

Min militärtjänstgöring hade jag gjort vid T 4 i Hässleholm så jag kände inte så många på regementet då. Min krigsplacering ändrades till kapten/brigadassistent.

Jag började jobbet i mitten av maj 1970. Introduktionen var inte den lättaste och lokalen där jag satt var inte heller den bästa. I Ystad satt jag ovanpå kasernvakten och på Revingehed i anslutning till biblioteket. Efter hand blev lokaliteterna mycket bra. I Ystad kom jag att sitta på andra våningen i de lokaler som nu "Rest Lite Mer"

finns i. På Revingehed fick vi disponera den gamla arresten som byggdes om till studieceller och expeditioner. Telefonväxeln hade inte heller högsta kapacitet då man måste beställa alla samtal i början innan jag fick egen direktlinje. I organisationen fanns det något som hette personalvårdsofficer och stf personalvårdsofficer, som var Per-Olov Nordh och Lars-Göran Pallin

Det som var bra vid tillträdet var att jag deltog i ledningsmötena i ordersalen varje måndag förmiddag. Mötet leddes av regementschefen alternativt stabschefen.

Två personalvårdsassistenter var lokaliserade till regementet varje utbildningsår – en i Ystad och en på Revingehed. Dessa assistenter var välutbildade då de antingen var fil kand, jur kand, teologi kand osv. Dessa personer hade jag stor nytta av och de var främst inriktade på den värnpliktsidans och trivselaktiviteter.

En stor förändring blev det när regementet fick en egen personalavdelning med P-O Nordh som chef med allmän detalj, rättsvårdsdetalj, värnpliktsdetalj och personalvårdsdetalj.

Vi hade ett mycket gott samarbete inom denna avdelning. En ännu större förändring var när P7 och Fo11 slogs ihop 1976 med Fo-bef (försvarsområdesbefälhavare) Claes Carlsten, som varit chef på A3 i Jönköping

I många av mina ärenden fick jag vara direkt föredragande för regementscheferna Gösta Hökmark, Bertil Green samt Claes Carlsten, alla saligen bortgångna.

I mina uppdrag ingick bl a sekreterarskap i regementsnämnden, företagsnämnden, granskningsnämnden och samarbetsnämnden med kommunerna. På så vis kom jag i god kontakt med såväl anställda som kommunrepresentanter och fick ett bra kontaktnät.

Under anställningen hade jag mycket goda relationer med alla de fackliga organisationerna och inte minst med officersskåren där jag och min hustru deltog i deras festligheter.

De stora frågorna på värnpliktsidan var frågan om ständig nattpermission, val till värnpliktskonferensen samt enskilda värnpliktsärenden i samråd med regementsläkaren.

Eftersom det fanns två värnpliktsiga personalvårdsassistenter kom jag att inrikta merparten av min tid på de anställda. Detta var ganska unikt om man jämförde sig med andra kollegor i landet.

Försök med fördjupad företagsdemokrati kom att ta en hel del tid i anspråk men var jättespännande och här fick jag medverka i DEFF (Delegationen för företagsdemokrati) på Finansdepartementet.

Personalinformation för anställda etablerades då det inte funnits tidigare. I Ystad fanns en fond som heter

Fortsättning på nästa sida

Årsstämma med "Så länge skutan kan gå"

Ett år har gått och det var nu dags igen för Försvarets Personaltjänstförening i västra Sverige att mötas till årsmöte.

Detta år var stämman förlagd till det vackra Arken Hotell & Art Garden Spa vid inloppet till Göteborg. De 26 stämmodeltagarna började med lunch. God fisk i räksås fick vi njuta av innan det var dags för föreningsstämma. Ordförande Jon-Håkan Jannerling hälsade välkomna och ledde förhandlingarna. Eleonor Evenbratt hade avböjt omval som styrelseledamot i FPFV. Ordförande tackade Eleonor för den tiden hon suttit i föreningsstyrelsen. Blommor och en fin flaska olivolja överlämnades som ett lite tack för de sex åren.

Efter en bensträckare där vi alla kunde gå runt i den vackra miljön var det dags för dagens föredrag. Anders Radix präst och styrelsemedlem i FPFV talade över ämnet "Erfarenheter som bataljonspastor i Afghanistan". Anders som besökt Afghanistan ett antal gånger under åtta år hade stor kunskap om landet och delade med sig av sina mycket intressanta erfarenheter under en timmes tid.

Att svenskar inte anses vara så religiösa är nog en allmän uppfattning. Men i utsattheten blir livsfrågor och reflektioner mer angelägna, menade Anders. De svenska soldaterna i Afghanistan visade det mycket tydligt. Under åren 2006 – 2014 har man haft två gudstjänster i veckan på campen där Anders verkat. 4200 besökare har kommit till de 800–900 samlingar man haft. Anders föreläsning avslutades med att vi alla fick sjunga med i ett antal sånger som ofta används i gudstjänsterna på campen. Det var sånger som Evert Taubes "Så länge skutan kan gå" och Astrid Lindgrens "Fattig bonddräng".

Kaffe, kaka, muffins och frukt fick vi alla avnjuta som avslutning på en trevlig och intressant eftermiddag.

Thomas Perdsjö
FPFV

*Ovan:
Tack Eleonor
för fina sex år.*

*Till vänster:
Tack Anders
för intressant
föredrag.*

*Till vänster: Arken Hotell & Art Garden
Spa vid inloppet till Göteborg.*

Fortsättning från förra sidan

Horney Smithska Stiftelsen som jag lyckades få bidrag till bidragsberättigade anställda.

Svåra personalärenden hamnade också på mitt bord vid missbruk eller arbetsskador. Detta fick lösas i samråd med andra myndigheter.

Under min anställning genomgick jag en hel del internutbildningar av olika slag. Jag fick också möjlighet att studera på Socialhögskolan i Lund så att jag blev socionom 1974.

Under åren 1985–1997 var jag ledamot av Kamratföreningens styrelse samt revisor i Södra Skåningarnas Fond 1985–1997. Ständig medlem i

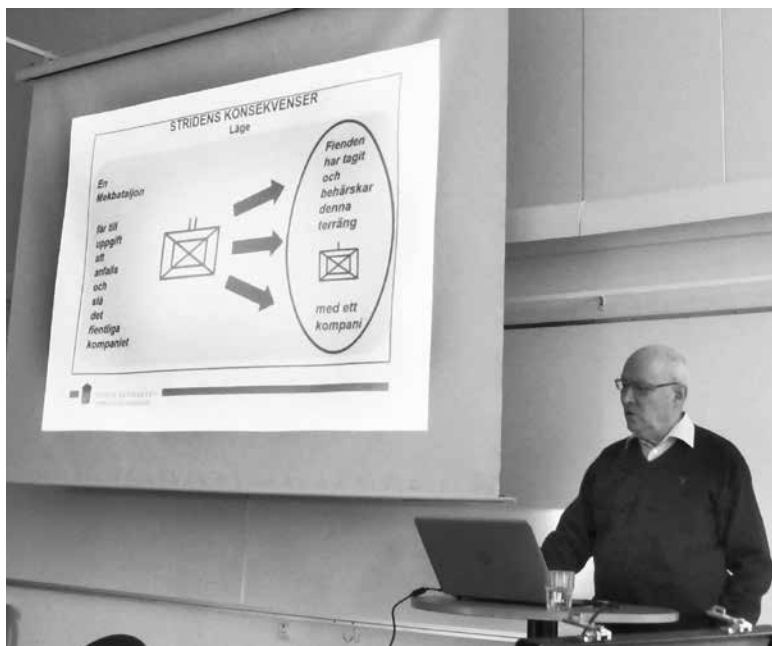
Kamratföreningen blev jag redan vid min anställning 1970 = 42 år.

Efter anställningen vid regementet fortsatte min yrkesbana som avdelningschef på Socialförvaltningen i Ystad för att därefter avslutas som personalchef på Ystad lasarettet.

Benkt Ekstrand
FPFV

Äntligen fick vi träffas igen

Försvarets Personaltjänstförening i norra Sverige genomförde en medlemshelg i februari månad.

Personaltjänsten i krig är komplicerad och kräver rätt person på rätt plats, vilket utbildningsansvarige Åke Janneryd illustrerade under sin föreläsning.

Ånyo träffades vi på Medlefors Folkhögskola i Skellefteå för föreningsstämma och utbildning.

Efter incheckning och lunch samlades vi, ett 20-tal medlemmar, för att genomföra vår stämma. Vår ordförande, Lars Häggström, hade anmält sig sjuk så undertecknad fick förtroendet att svinga klubban. Det gick bra. Styrelsen beviljades ansvarsfrihet.

På samtliga poster blev det sedan omval.

Förutom gemensam middag på lör-

dagskvällen ägnades resten av helgen åt utbildning.

Åke Janneryd, utbildningsansvarig i förbundet och Rigmor Sterner informerade om personaltjänst i teori och praktik samt "att tjänstgöra i befattning" och litet om förbundets kurser i personaltjänstens olika aspekter.

Jesper Tengroth från Högkvarterets Info-avdelning ägnade sig åt att berätta om presstjänsten i Försvarmakten.

Så var det tid för uppbrott. Denna

gång kunde vi inte säga: "Väl mött i höst." Detta då vi inte har pengar för en ny "medlemshelg". Försvarmakten har skurit ner den ekonomiska tilldelningen så mycket att vi inte ens kommer att ha råd med ett fysiskt styrelsemöte.

Vi kan bara hoppas att man skjuter till pengar under det kommande halvåret.

**Text: Christer Eklund
Foto: Lina Eriksson**

Intresserade deltagare lyssnar till Åke Janneryds råd om befattningsutbildningar till Hemvärnet.

Rigmor Sterner föreläste om Personaltjänst i Försvarmakten.

Till vänster: Försvarmaktens presssekreterare Jesper Tengroth föreläste om kriskommunikation.

Östras stämman

FPFÖ genomförde 2015 års föreningsstämma den 21 januari på Starrängsringen 69 i Stockholm.

Cirka 25 deltagare var närvarande, medlemmar, hedersmedlemmar (Björn Lindquist, Christina Cronvall och Birgitta Hagström) och styrelse med valberedning.

Hedersmedlemmen Birgitta Hagström valdes till stämmans ordförande och ledde årsmötet med fast hand. Efter stämman kåserade/berättade hedersmedlemmen Björn Lindquist personligt över Personaltjänstförbundets 60 år. Mycket uppskattat av de närvarande! Kvällen avslutades med lite förtäring och samkväm. Temat för kommande verksamhetsår är Döden och avsked i olika religiösa traditioner.

Björn Lindquist kåserade kring FPF:s sex decennier.

Förenings- och förbundsstyrelse 2015

FPFN

Ordförande Lars Häggström
Vice ordförande Patrik Bandling
Sekreterare Lina Eriksson
Kassör Rigmor Sterner
Ledamöter Marina Kristoffersson,
Karin Eklund, Agneta Lindström,
Christer Eklund

FPFÖ

Ordförande Johanna Holmlund Lautmann
Vice ordförande Jan Durne
Sekreterare Johan Malmström
Kassör Magnus Allgén
Ledamöter Fredrik Lenner, Staffan
Westman, Gustaf Nilsson
Suppleanter Therese Fagerstedt,
Daniel Z Johansson

FPFV

Ordförande Jon-Håkan Jannerling
Vice ordförande Thomas Perdsjö
Sekreterare Eva Dalerstedt
Kassör Magnus Berglund
Ledamöter Leif Rundlöf, Anders Radix,
Ann-Cathrine Kroon

Förbundsstyrelsen

Ordförande Lars Olsson
Vice ordförande Lars Häggström
Sekreterare Jon-Håkan Jannerling
Kassör Sven Tholander
Utbildningsansvarig Åke Janneryd
Ledamöter Johanna Holmlund Lautmann,
Matts Martinsson, Magnus Allgén,
Rigmor Sterner

Ekonomi

På grund av rådande ekonomiska omständigheter kan det bli så att något höstnummer av Informationsbladet inte skickas ut. Medlemmarna i de olika föreningarna kommer, om så blir fallet, att få ett medlemsblad med bland annat information om 2016 års stämmor.

60-årsjubileum firades med stämma och utbildning

På slaget klockan 13 hälsade ordförande Lars Olsson alla välkomna till 2015 års förbundsstämma och 60-årsjubileum.

Bland gästerna fanns informationsdirektören Erik Lagersten, chefen för LSS Anders Persson, chefen utbildning Prod Friv Peter Tagesson, Fredrik Bojerud Hemvärnet, Anna-Karin Fredmar Bilkåren, Eva Nolsäter Svenska Lottakåren, Jan Otterström FVRF och Bengt Sandström Försvarsutbildarna.

Två av förbundets hedersledamöter var också med samt de elva ledamöterna som tillsammans med ordförande fattade de beslut som fanns på dagens dagordning. Dessutom medverkade förbundsstyrelsen, revisor, valberedning och ett stort antal medlemmar som gjorde att vi var totalt

58 personer. En härlig skara som ville vara med och fira.

Till förbundets marsch bars den nya fanan in.

Så till dagordningen där punkt efter punkt utan anmärkning gick till beslut. Förbundskassören redovisade ekonomin, som tyvärr inte är så bra för 2015. De bidrag som vi får från HKV PROD FRIV består av två olika poster. Ett för de utbildningar vi genomför och det andra ett organisationsstöd som bland annat gör det möjligt för förbundet att ge föreningarna ett bidrag så att de ska kunna ha aktiviteter för medlemmarna, styrelsemöten samt delta vid rekrytering. Detta gäller även förbundsstyrelsen då organisationsstödet ger möjlighet att delta i rekryteringsmöten samt genomföra sammanträden för förbundsstyrelsen. Tyvärr har det stödet för 2015 drygt

Nyvald vice ordf. Lars Häggström. Kassör Sven Tholander redogör för ekonomin.

halverats, vilket gör att bidraget till föreningarna också har halverats samt att förbundets styrelsemöten blir färre än tidigare. Nu sätts verkligen frivilligheten på prov om vi ska klara den stramare budgeten. Stämman beslutade att stödja det budgetförslag som förbundskassören föreslog, vilket bl a innebär en höjning av avgiften för föreningarna till förbundet från 25:- till 30:- för varje betalande medlem plus de som är hedersledamöter i föreningarna.

Nästa diskussion blev när förbundsstyrelsens förslag till stadgeändring kring utslutande av medlem och/eller förening kom upp. Efter viss diskussion beslutades enligt förbundsstyrelsen förslag.

Ovan: Fredrik Bojerud, Hemvärnet.

Till förbundets marsch bars den nya fanan in.

Punkt 14 på dagordningen handlar om val till förbundsstyrelsen och valberedningen redogjorde för förslagen vilka stämman godkände utan

diskussion. Resultatet blev omval så förbundsstyrelsen ser ut som tidigare.

Ny bland revisorerna blev Eleonore Tham som vice revisor och valberedningen kommer att bestå av Johan Malmström, Jessika Lilja och Marina Kristoffersson.

Ordförande tackade samtliga för bra arbetsinsatser och förklarade stämman för avslutad.

Efter en kaffepaus var det dags för dagens föreläsning "Risker och hot från Björnen i Öster". En givande och intressant föreläsning. Läs artikel nedan av Christer Eklund, FPFN.

Fortsättning på nästa sida

Till vänster: informationsdirektör Erik Lagersten.

Risker och hot från Björnen i Öster

Så var rubriken på ett föredrag under firandet av förbundets 60-åriga tillvaro.

Föredragshållare var Joakim von Braun, författare och forskare, som under en lång följd av år ägnat sig åt professionellt säkerhetsarbete. Han har vidare nyligen gett ut boken "Ryska Elitförband" i samarbete med Lars Gyllenhaal. Det var en bitvis skrämmande berättelse om vår östliga granne.

Några rubriker: Rysk underrättelsetjänst. Rysslands militära upprustning och hot mot grannländerna. Ockupationen av Krim och Över 50 ryska förband aktiva i Ukraina.

Det är bara att be en stilla bön om att "tsar" Putin inte startar ett nytt stort krig.

Christer Eklund

Söndag morgon var det dags för traditionellt korum, denna gång i kapellet Marias lovsång. Vår egen pastor Matts Martinsson höll korum och östras ordförande och jubileets värdinna Johanna Holmlund Lautmann sjöng för oss om Maria.

Fortsättning från förra sidan

Ett jubileum måste självklart ha en jubileumsmiddag och det var vad vi alla promenerade till på kvällen. Villa Anna bjöd på ett vackert dukat bord och fantastisk mat. Under kvällen hölls flera fina, roliga och givande tal och förbundet fick också ett antal presenter för att fira de 60 åren. En nöjd och belåten skara vandrade så "hem" i lördagsnatten.

Söndag morgon, dags för traditionellt korum denna gång i kapellet Marias lovsång beläget i kyrkokansliet, svenska kyrkan på nationell nivå. Ett otroligt vackert kapell fyllt med mariabilder, vilket var passande då det var Jungfru Maria bebådelsedag. Vår egen pastor Matts Martinsson höll korum och östras ordförande och jubileets värdinna Johanna Holmlund

Lautmann sjöng för oss om Maria.

Nu var det gott med en kopp kaffe och sen sätta sig och lyssna på Per-Olof Michel – otroligt intressant. Läs artikeln av Karin Eklund, krisstödsinstruktör från FPFN.

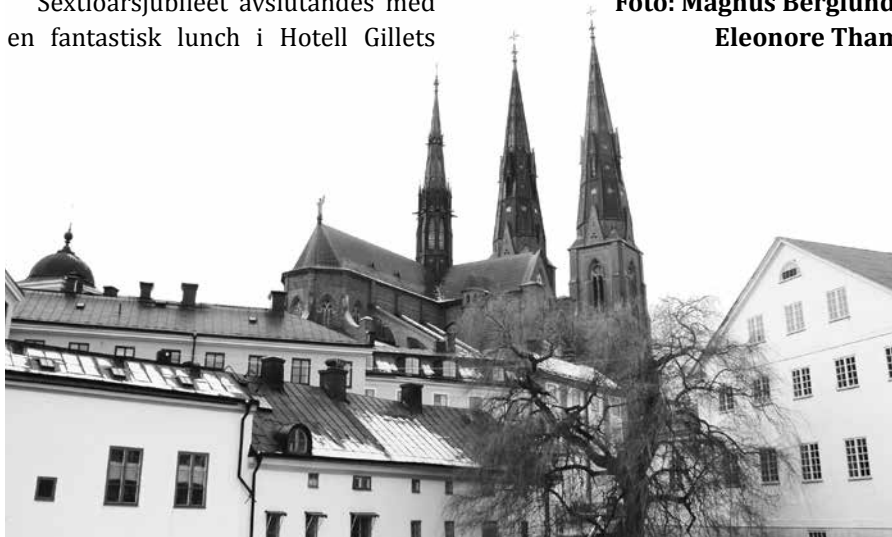
Sextioårsjubileet avslutades med en fantastisk lunch i Hotell Gillets

matsal och fulla av ny inspiration åkte var och en hem till sitt för att fortsätta ett gediget frivilligt arbete inom FPF.

Varmt tack till östra föreningen som ordnat allt till största belåtenhet.

Text: Redaktionen

Foto: Magnus Berglund, Eleonore Tham

Modernt krisstöd i insatsorganisationer

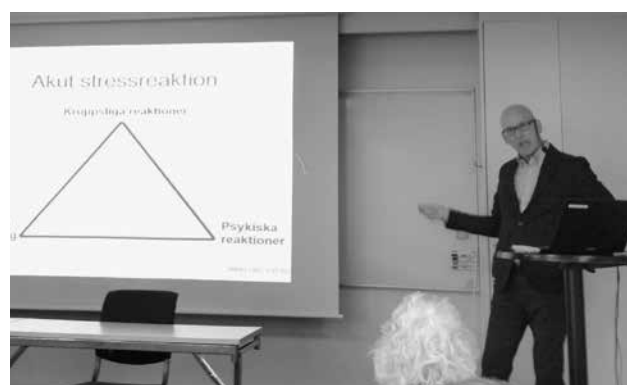
Dagen efter den stora festen, 60-årskalaset, föreläste psykiatrikern och docenten i katastrofpsykiatri, Per-Olof Michel under temat "Modernt krisstöd i insatsorganisationer". En bra föreläsning och varje åhörare kunde troligen uppfatta det som "krisstöd i samhället". Med mycket kunnande och stort engagemang föreläste han i ämnet.

Per-Olof talade bl a om vikten av återhämtning och han påpekade att många, de flesta, återhämtar sig med hjälp av egen motståndskraft och/eller med hjälp av anhöriga och vänner. Den egna motståndskraften, dvs ett bra inre och yttre skydd och att individen upplever kontroll och klarhet trots händelsen eller situationen.

Ett bra inre skydd är individuella faktorer som påverkar individen, t ex en trygg barndom med god anknytning till föräldrar, "Locus of control", dvs känsla av att själv kunna hantera situationen och slutligen fysisk aktivitet.

Ett bra yttre skydd är organisationens stöd, ledarskap, socialt stöd m m.

Att ge information samt utbilda i "mänskliga reaktioner" vid kris/stress kan ge en förståelse för ens egna reaktioner.

De fem stödprinciperna för utformning av ett bra krisstöd och ett gott återhämtande tycks vara att förstärka individens säkerhet/trygghet, lugna och stabilisera individen, förstärka självtilliten och tilliten till samhället, understödja samhörighet med andra samt förstärka känslan av hopp hos individen. Att efter varje insats utvärdera med frågor om vad gick bra och vad kunde ha gått bättre samt vad kunde ha gjorts annorlunda är en god start på bearbetningen av det man varit med om.

Karin V Eklund
FPFN

Ett jubileum måste självklart ha en jubileumsmiddag och det var vad vi alla promenerade till på kvällen. Villa Anna bjöd på ett vackert dukat bord och fantastisk mat. Kvällen bjöd på nya trevliga ansikten och många glada skratt.

I skriften *Det här står Försvarmakten för!* sammanfattas vad Försvarmaktens värdegrund är och innebär. Till vänster: Jan Andersson presenterar en del av sin grups arbete för övriga kursdeltagare.

Allas lika värde är grunden

Kursen baseras till stor del på deltagarnas engagemang och deltagande i diskussioner.

Försvarmakten har sedan flera år arbetat systematiskt med att implementera en gemensam värdegrund som gäller för alla som verkar inom försvaret. Men varför behövs det en värdegrund i Försvarmakten? Vad innebär det egentligen? Det är frågor man ställs inför under kursen Gk FM Värdegrund.

Kursen genomförs regelbundet och är öppen för alla instruktörer, funktionärer och ungdomsledare i de frivilliga försvarsorganisationerna att söka. Den senaste kursen gick helgen den 28-29 mars i Uppsala.

För Annelie Carlson, Svenska lottakåren, är värdegrunden basen för hur vi jobbar i Försvarmakten och de frivilliga försvarsorganisationerna.

– Jag tycker att det är nödvändigt för mig, ja för alla inom Försvarmak-

ten, att ha koll på värdegrunden och kontinuerligt reflektera och diskutera kring den, säger Annelie.

Förutom föreläsningar om Försvarmaktens värdegrund och om diskrimineringslagen med de sju diskrimineringsgrunderna innehöll helgen framförallt ett stort utrymme för diskussioner och personliga erfarenheter om exempel där värdegrunden följts eller åsidosatts.

Jan Andersson, Hemvärnet, har sett

fram emot kursen för att få lära sig mer och dela erfarenheter med andra.

– Jag har funderat mycket innan kursen kring värdegrunden i Försvarmakten och för mig har diskussionerna under helgen varit särskilt värdefulla, säger Jan.

Grunden i Försvarmaktens värdegrund sammanfattas med förkortningen ÖRA som står för Öppenhet, Resultat och Ansvar. Det handlar om att vi alla ska vara öppna med vad vi tycker och känner, ta initiativ för att uppnå resultat och ta ansvar och vara pålitlig. I det ligger också respekten för allas lika värde och att alla ska behandlas likvärdigt.

Text och foto: Lina Eriksson

”... också vi når det blir krevet”

Johan Lautmann, medlem i FPFÖ, har varit på uppdrag av fältprosten Sten Elmberg i Norge tillsammans med Carina Blomqvist Liljegren, medlem i FPFV. Här kan ni ta del av deras resa.

Fagkurs for prester 2015 i Vaernes Hv-12 den 7-10 april

Under några dagar i påskveckan hade jag förmånen att tillsammans med Carina Blomqvist Liljegren, på uppdrag av fältprosten Sten Elmberg, delta i norska hemvärnets fackkurs för fältpräster. Utbildningen var förlagd i garnisonsorten Vaernes. Garnisonen ligger precis vid Trondheims flygplats så det blev en kort transit.

Garnisonsområdet var stort. Det märktes att det tidigare haft mer verksamhet än idag. Idag är det främst hemvärdet och ett försvarsområdesförband som har sin bas här.

Det var ett omfattande och varierande program som erbjöds. Varje morgon var det efter frukost uppställning i uniform kl. 07.30 med ”bön på linja” varefter dagens fylldes av teoretiska och praktiska övningar. En av prästerna agerade förtjänstfullt dagelev och höll ordning på prästerna som inte alla var alldeles vana med uppställning! Dagen avslutades med ”baråpning” vid åttatiden på kvällen i befälsmässen.

Speciellt för denna fackkurs var att ”feltprestkorpsset”, som fältprästernas organisation heter i Norge skulle visiteras av dess biskop Ole Christian Kvarme, till vardags biskop i Oslo. Visitation är det kyrkliga begreppet för tillsynen av en församling eller enhet över vilken biskopen har jurisdiktion. Biskopen tog tid på sig och både förhörde sig om feltkorpssets arbete och förde samtal om prästens identitet i en militär organisation. Visitationen avslutades med en högtidlig visitationsgudstjänst i den gamla Vaernes kyrka från 1100-talet.

På programmet stod också ”etisk dilemmaträning”. Etikundervisning är något som fältprästerna i norska försvaret har ansvar för. Etisk dilemmaträning handlar om att träna soldaterna i att hantera olika etiska dilemman som man kan råka ut för som soldat. Träningen går ut på att utifrån vissa instruktioner tillsammans med soldaterna simulera olika situationer som sedan utvärderas i gruppen. Vad gick bra? Hur kändes det? Kunde jag ha gjort annorlunda? Osv. Det blev

intensivt och roligt! En erfarenhet jag tog med mig var att norska första förband inte ligger i vänster benficka utan i bröstficka!

Intensivt var också den fysiska träningen med OS-guldmedaljören i skidlöpning Frode Estil som under en förmiddag tränade fältprästerna med löpning, intervallträning och Northugs specialgren ”Elghyfsning”! Alla hängde med. Även jag.

Vi hann också med föredrag av C Hemvärdet 12, Sjefpresten och ett föredrag om fältprästens arbete med sexuella övergrepp och en genomgång av säkerhetsläget från norska säkerhetstjänsten PST.

Under vår vistelse i Vaernes inföll också 75-årsminnet av invasionen av Norge den 9 april. Denna dag högtidlighölls med gemensam uppställning på kasernen med tal och flagghissning. På kvällen hölls en fältgudstjänst vid fästningen Hegra som under två veckors tid höll stånd mot den tyska övermakten och blev en symbol för norskt motstånd och kampvilja. Musikkår,

Fortsättning på nästa sida

kransnedläggning, tal och predikan gjorde att det blev en högtidlig stund. Och vi mindes en tid som inte kändes långt borta. Vi påmindes också om att inte alla svenskar var neutrala. Tre svenskar soldater var med och stred tillsammans med de norska soldaterna, vilket noggsamt påpekades av våra norska vänner.

Sammantaget var det innehållsrika dagar som vi fick vara med om. Som

så ofta med kurser är det sociala mellanspelet vid frukost, lunch, middagar och "baråpning" minst lika värdefulla som själva kursinnehållet. Många goda samtal, med norska ämbetskollegor där vi fick jämföra både likheter och skillnader i våra organisationer både i försvaret och i kyrkan. Trots en del skillnader är det ändå det gemensamma som jag tar med mig och förundras över.

Kursens motto var "også vi når det blir krevet". Ord från den norska nationalsången. Minnet av invasionen 1941 och det val som då gjordes gjorde dessa ord verkliga. Den dagen kan komma en dag för dig och mig. Det kan vara bra att påminna sig om det.

Johan Lautmann
 PPFÖ
 Bataljonspastor

Feltprestkorpsset (FPK)
 är en militär organisation som organiserar fältpräster i det norska försvaret. Drygt 60 präster tjänstgör som fältpräster i det norska försvaret. Fältprästens uppgift är att ge kyrklig betjäning i freds och krigstid i form av själavård, kyrkliga handlingar och gudstjänster. Fältpräster undervisar i etik. Högkvarteret är på Akershus fästning. Akershus slottskyrka är försvarets huvudkyrka. Feltkorpsset leds av Fältprosten och är under tillsyn av biskopen i Oslo. De norska fältprästererna har till skillnad från svenska fältpräster en militärgrad.

UtbildningsNYTT

Söker Du kurs?

FPF genomför varje år ett antal centrala kurser. De centrala kurserna riktar sig till de som har eller som är på väg in i en befattning inom Försvarsmakten. Om Du inte har eller ska ha befattning så blir Du inte antagen till Central kurs.

Även när det gäller kurserna i Försvarsmaktens värdegrund så finns det krav på befattning. Dessa kurser riktar sig till instruktörer, funktionärer och ungdomsledare. De lokala kurser som genomförs i föreningarnas regi kan sökas av alla medlemmar i respektive förening.

Nytt reglemente!

Försvarsmakten avser att skriva ett nytt reglemente för Personaltjänsten i kris och krig. De reglementen som för närvarande gäller börjar att ha passerat "bäst före datum". FPF har tidigare bidragit med specialkompetens vid det tidigare reglementsarbetet och kommer också denna gång att vara medarbetare i den nya utgåvan. Reglementet avses komma i tryck under 2016.

IK Central instruktörs- utbildning

Som ett led i fortbildning av kurschefer och instruktörer genomförde FPF en veckosluts- utbildning den 17-19 april. Platsen var Arlanda Hotellby. Syftet med helgen var att utbilda instruktörer till den nya kursen Försvarsmaktens veteran- och anhörigarbete och till GK Personaltjänst.

Rigmor Sterner och Åke Janneryd ledde utbildningarna och som stöd i veteranutbildningen hade Niclas Nygren från utbildningsgruppen i Gävle lånats in. Det blev långa dagar och mycket att diskutera. Efter helgen fortsätter arbetet med individuell planering inför respektive kurs.

Utbildningsgång

FPF har i uppdrag att utbilda till befattningarna i sektion 1 i Hemvärnsbataljonerna.

Ett arbete med att uppdatera utbildningsgången för befattningarna pågår. Detta görs gemensamt mellan FPF och HvSS. Efterhand som de olika delarna är klara så presenteras de på vår hemsida www.fpf.a.se

Försvarsmaktens veteran- och anhörigarbete

Varför finns inte kursen på hemsidan? Var kan jag söka kursen? Frågorna om den nya kursen GK FM Veteran- och anhörigarbete kommer då och då.

Kursen erbjuds till de veteranorganisationer som Försvarsmakten samarbetar med. Inbjudan till kurs skickas ut från Försvarsmaktens veteranenhet. FPF svarar för logistiken kring kursen och genomför en del av lektionerna. Kursen kan inte sökas genom FPF.

I skrivande stund pågår arbetet med kursen och när den första är genomförd i juni 2015 kommer mer information. Följ utvecklingen på vår hemsida.

Salade Olivie

Denna gång får vi ta del av recept från Sabah Moradian, FPFÖ, och nog ser det både gott och spännande ut. Recept på en god, enkel och mättande iransk kall mat/sallad (motsvarande potatissallad men mycket godare).

Salade Olivie från det iranska köket. En röra med kyckling, ägg, ärtor och majonnäs Det går bra att byta ut kycklingen mot räkor.

Ingredienser

1 kg kycklingfilé
gul lök
1 kg potatis
0,5 kg saltad gurka
0,5 kg gröna ärtor
8 st ägg
3 dl majonnäs
1 dl olivolja
0,5 dl citronsaft
Salt, efter smak
Vitpeppar, efter smak

Till dekoration

gurka
tomater

Gör så här

1. Koka kycklingen med hackad lök och salt.
2. Koka potatisen.
3. Koka äggen.
4. Låt kycklingen, potatisen och äggen svalna.
5. Skala potatisen och äggen.
6. Hacka potatis, ägg, kyckling och saltad gurka i små bitar.
7. Blanda ingredienserna och lägg till gröna ärtor.
8. Gör en sås med majonnäs, citronsaft, olivolja, salt och vitpeppar.
9. Blanda i såsen med de övriga ingredienserna.
10. Dekorera gärna med skurna bitar av tomat och gurka.

Glöm inte att ta del av FPF:s hemsida på nätet!
Där får du värdefull information om vad som är på gång.

www.fpf.a.se

fpfs.epost@telia.com fpfv.epost@telia.com fpfo.epost@telia.com fpfn.epost@telia.com